

ZA NEKAJ VEČ KOT
2c na dan dobivate...
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
(izvzemil sobot, nedelj in prazni)
ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 109 — Štev. 109 — VOLUME LIII. — LETNIK LIII. NEW YORK, TUESDAY, JUNE 5, 1945 — TOREK, 5. JUNIJA, 1945 Telephone: CHelsea 3-1242

"KOROŠKA JE NAŠA!"... pravi TITO

Poročilo iz Londona naznanja, da je maršal Tit v "bojeviti izjavi" rekel: "Koroška je naša in za njo se bomo borili!" — Radio Beograd pravi, da je Tito obljubil bojevati se za Koroško v svojem govoru sprejemnemu odboru, ko je prišel v Celje.

"Jugoslavija je osvobodjena," je rekel Tito. "Osvobodili smo Trst, Istro in Koroško. Osvobodili smo Koroško, toda mednarodne okolščine so bile take, da smo se morali začasno umakniti. Koroška je naša in za njo se bomo borili!"

"Tass" tudi poroča iz Beograda, da so Korošci zelo nezadovoljni s sedanjim položajem in da je nek Korošec povedal, da so ljudje jokali, ko je odhajala jugoslovanska vojska in so prišli Angleži.

"Tass" ravno tako naveda, da je Franc Kitzmanndel, poslušajoč načelnik krajevnega odbora za osvoboditev Koroške, rekel, da je krajevna vlada naklonjena fašistom in popolnoma nezmožna, da bi rešila kak problem.

SPORAZUM GLEDE TRSTA BO DOSEŽEN

Poročilo iz Trsta naznanja, da je navzočnost feldmaršala sir Harolda R. L. G. Alexandra, zavezniškega vrhovnega poveljnika v Sredozemlju, v Trstu dala povod za domnevanje, da bo med zavezniški in maršalom Titom v kratkem dosežen sporazum, ako še ni bil dosežen.

Vslednje življenje postaja normalno v Trstu, kjer vlada sedaj popolni mir. Izgleda pa, da je v mestu manj jugoslovanskih partizanov, ki so se najbrže umaknili na deželo.

SLOVENIJA KRASNA CVETLICA

Tito, ki je rekel o Sloveniji: "Krasna cvetlica v našem jugoslovanskem vrtu", je danes rekel: "Naši bratje, ki so še vedno izven osvobodene Slovenije, bodo njen del in Slovenija bo svobodna v boljši, srečnejši Jugoslaviji."

Eisenhower bo prišel

Vojni urad je naznanil, da bo general Dwight D. Eisenhower, zavezniški vrhovni poveljnik na zapadni fronti 18. junija, dospel v Washington. 19. junija bo obiskal New York, kjer ga bo župan La Guardia v imenu mesta svečano sprejel. 21. junija bo odpotoval v Kansas City, Kans., od koder bo šel v svoj rojstni kraj Abilene, Kans., kjer še vedno živi njegova mati.

PRESELITEV NEMCEV

Lublinska radijska postaja, ki je pod rusko kontrolo, je predložitveno naznanila, da se bo moralo več milijonov Nemcev izseliti iz Poljske in onega dela Nemčije, ki ga bo Poljska dobila po vojni. Postaja dalje naznanja, da namerava poljska vlada, ki je bila prvotno postavljena v Lublinu, preseliti 7,500,000 Poljakov v ozemlje, ki ga bo Poljska vzela Nemčiji. En milijon jih bo naseljenih v severnih in severozahodnih krajih, 1,000,000 v Šleziji, 4,000,000 v raznih mestih, ostanek pa v Gorenji Šleziji.

Marini zavzeli polovico letališča

Ameriški marini so vpadli na obalo Oroku polotoka na Okinawi ter so zasedli polovico letališča pri Nahi.

Čete generala Lemuella C. Shepherdja, katere podpira poljska artilerija in topovi z bojnih ladij, so zadele le na majhen odpor, razun na svojem levem krilu, kjer so začle v silno vroč ogenj strojnice in mozarjev.

Inžinirji šeste divizije so se izkrcali na majhnem otoku Onojama, sredi polotoka v Nahi, so zgradili most do celine ter se poslužujejo otoka za pošiljanje ojačenj na vzhodno obalo pristanišča.

Letališče pri Nahi, ki so ga ponoči marini polovico zasedli, je zadnje letališče, ki ga še drže Japonci na Okinawi ter je najboljša na celotnem otoku.

Sedma divizija je skoro popolnoma osvojila polotok Cenin ob vzhodni obali Okinawe.

Japonci nimajo več vojakov, artilerije ali utrjenih postojank, da bi se mogli upirati našemu prodiranju proti jugu. Na otoku izgubljajo vedno več zemlje, to je na glavnem otoku, ki je oddaljen od domače zemlje samo 400 milj.

Na desnem krilu in v sredini so marini na nekaterem kraju napredovali 5000 jardov. Izgleda, kot da bo otok v nekaj dneh popolnoma v naših rokah.

Mornariški urad je naznanil, da sta bila pri Okinawi potopljena ameriška rušilca Morrison in Luce z velikimi izgubami. Vsak rušilec je imel nad 200 mož posadke.

S tema ladjama so Združene države od pričeta vojne pa dosedaj izgubile 313 bojnih ladij.

Procesija v Monakovem

V nedeljo je bila po letu 1939 prva procesija sv. Resnjega Telesa po monakovskih ulicah. Sonce je vroče pripekalo in velika množica je stala pri oknih, na strehah in po ulicah, da vidi procesijo.

Procesijo je vodil kardinal Mihael Faulhaber. Prvi evangelij je bil pet v cerkvi sv. Trojice, od koder se je procesija vila po ulicah; zadnji evangelij je bil v Ludwigu ulici na prostoru, kjer je monakovska policija leta 1923 zadušila nacijsko vstajo.

Sneg v Minnesoti

V nedeljo je zapadlo tri inčev snega v Ely, Minn., in okolici.

TREBA JE DAROVALCEV KRV

Plažna RDEČEGA KRIZA redno življenja sto in sto ranjenih vojakov in mornarjev. — Toda potrebnih je še na tisoče darovalcev krvi. Dajte pint krvi, da rešite življenje.

BOMBE PADALE NA KOBE

Okoli 500 superbombnikov B-29 je spustilo na Kobe, ki je šesto največje japonsko mesto in največje japonsko pristanišče, 3300 bomb, ki so večinoma padle na 10 milijardo dolga industrijsko pokrajino, ki se razteza od enega konca mesta do drugega.

Velika zračna armada je letela nad Japonsko ob 7. 14 zjutraj ter je spuščala vžigalne bombe na središče vojne industrije v Osaki zalivu.

To je bil že 13. napad z vžigalnimi bombami na Japonsko in Kobe je bilo deležno istega uničenja kot poprej Tokio, Jokohama in Osaka.

Letaki so največ bombardirali železniške delavnice, trgovske pomole ter celo pristanišče, kakor tudi zelo veliko industrijsko središče blizu jeklarne.

Kobe ima pol milijona prebivalcev, katerih pride 30,500 na kvadratno miljo.

GENERALI AMERIŠKIH VOJSK PRIHAJAJO NAZAJ V DOMOVINO

Eno leto od dneva, ko je stopil na težko ameriško križarko "Augusta", da poveljuje prvi ameriški armadi pri vpadu v Francijo, se je general Omar N. Bradley, ki je ob koncu vojne poveljeval večji ameriški armadi kot katerikoli ameriški general pred njim, v soboto popoldne vrnil v Ameriko.

Tako se je vrnilo še več visokih častnikov znakovite ameriške armade v Evropi. Med njimi so gen. Carl A. Spaatz, poveljnik ameriške zračne sile v Evropi; general Clarence R. Huebner, poveljnik petega ameriškega vojaškega korpusa in velika množica je stala pri oknih, na strehah in po ulicah, da vidi procesijo.

General Bradley se je pripeljal na La Guardia Field z vojaškim transportnim aeroplanom C-54 in se je odpeljal v Waldorf-Astoria hotel, kjer je časnikarskim poročevalcem razložil potek vojne ter rekel, da ni nikdar niti najmanj dvomil o uspehu vpada v Francijo.

Na dveh pomolih v Stopleton, S. I., se je v nedeljo popoldne izkrcalo nad 10,000 vojakov. Med njimi je mnogo talih, ki bodo na podlagi 85 točk, ali pa, ki so stari nad 42 let, odpušteni iz armade.

General Bradley in Spaatz sta rekla, da je ameriška armada zmagnala samo zato, ker ni sovražniku nikdar dala miru in ga ni nikdar nehala sledovati.

"Ako bi se kje vstavili samo 48 ur," je rekel general

IZID VOLITEV V ONTARIJU

Socialistična kooperativna commonwealth federacija je pri večerašnjih volitvah v provinci Ontario bila poražena in je z veliko večino zmagnala progresivna konservativna vlada ministrskega predsednika Geo. A. Drewa.

Po zadnjih podatkih kanadskega časopisa so Drewovi kandidati zmagnali v 64 izmed 90 volilnih okrajev; kooperativna federacija je zmagnala v 9, liberalna stranka pa v 12 okrajih.

Aretacije kvizlingov v Československi se nadaljuje

Bivši kvizlingški ministrski predsednik Slovaške, dr. Stefan Tiso in trije člani njegovega kabineta, so bili ravno aretirani po zavezniških v Regensburgu. Z njimi zajedno so zavezniški prijeli tudi nacijskega poslanika za Slovaško, Hansa Ludina, ki je bil na Slovaškem od leta 1941 nadalje. Ti kvizlingi so pribežali v Nemčijo "na varno".

Bradley, "bi se Nemci zbrali in organizirali. Toda smo jih podili in smo uničili celo nemško sedmo armado."

"Zadnje čase sem bil mnogo nad Nemčijo," je rekel general Spaatz, in lahko rečem, da je bila uničena."

Rekel je, da je morala ameriška zračna sila dobiti premoč nad nemško še pred dnevnim vpada in obdržati jo ves čas pozneje, da je mogla uspešno pomagati kopni armadi generala Bradleya in vdreti globoko v Nemčijo in uničiti prometne žrte.

General Bradley je s svojim transportnim aeroplanom prišel na letališče ob 2.36 popoldne. Tam ga je čakala njegova žena Mary. Ko je aeroplan pristal, je stopila vanj, nato pa se prikazala oba in sta stala za fotografiranje. Z Bradleyjem se je pripeljal general Leland S. Hobbs, poveljnik 30. divizije, ki ga je tudi pričakala njegova žena.

General Spaatz se je pripeljal z letalo trkljavo, ki je pristala na letališču ob 1.57 popoldne. Pri njegovem prihodu so ga pozdravili njegova žena Ruth in delegacija visokih častnikov, katere je vodil general Ira C. Eaker.

Ko stopamo v notranji obroč japonske obrambne žrte, bo od vseh Amerikancev zahtevano več napora in žrtve. Naši fantje se bojujejo za nas. Zalagajmo jih s stvarmi, ki jih potrebujejo, da bodo Japonci, sovražniki človeške svobode, čimprej prisilili na kolena. — KUPITE VEČ BONDŽEV! HRANITE SVOJ DENAR! POMAGAJTE PREPREČITI INFLACIJO!

FOREIGN LANGUAGE PRESS DIVISION
OFFICE OF WAR INFORMATION

ZAKAJ NISO NEMCI VPADLI V ANGLIJO

Za nemški vpad v Anglijo je bil določen dan 15. septembra 1940 in 10 nemških divizij je imelo iti čez Rokavski preliv v desetih dneh in Hitler je bil prepričan, da bo Anglija strta in bo končana zapadna vojna.

Nad en mesec so vpadne ladje, polne vojakov, čakale na signal, da vdarijo, zračne bitke pa so divjale dan na dan. Hitler pa je nenadoma opustil načrt in je poklical svoje divizije na vzhod za napad na Rusijo.

United Press poroča, da so vjeti nemški generali zavezniškim oblastim popolnoma natančno pojasnili načrt za vpad v Anglijo in tudi, zakaj ni prišlo do vpada.

Kot so izpovedali nemški generali, je Hitler 16. junija, 1940, razposlal povelja, da se naj armada pripravi za vpad, 22. oktobra ko je bila nemška zračna sila odločno poražena, je Hitler priznal poraz in je vpad zopet preklcal.

Načrt za vpad je določal, da se nemške divizije izkrcajo v Angliji v desetih dneh, kar so nemški generali smatrali za najkrajši čas, da je mogoče za trdno zavzeti nekaj obali in nato polastiti se Anglije. V resnici pa Nemci niso nikdar zbrali dovolj lahkih, da bi mogli prepeljati svojo armado čez Rokavski preliv.

Iz izpovedi nemških generalov je sedaj znano, da do sredine junija 1940 Nemci niso nikdar resno pričakovali, da bi

bilo treba vpadati v Anglijo, da bi bila s tem prisiljena na kolena.

Na vprašanje zakaj Hitler ni vpadel v Anglijo takoj po Dunkirku, so nemški častniki povedali, da je bil Hitler popolnoma prepričan, da se bodo Angleži podali brez boja. Z razsulo Francije je Anglija izgubila močno zavezništvo in brez vsakega oporišča na evropski celine se nikakor ni mogla bojevati in zato je Hitler bil prepričan, da bo brez boja sprejela njegov ultimatum in se bo predala. Tega mnenja je bil sam feldmaršal von Brauchitsch, tedanji vrhovni poveljnik nemških armad.

Slednjic je bil nemški generalni štab prepričan, da se Anglija ne bo podala. Feldmaršal Goering je prepričal Hitlerja, da bodo njegovi letalci mogli napraviti pot na angleške otoke. V juniju, juliju in avgustu 1940 so Nemci mrzlično delali in se pripravljali na vpad.

Prišel je vpadni dan, toda angleška zračna sila se je še vedno bojevala. Tedaj je Goering sporočil Hitlerju, da je bombardiranje podnevi postalo predrago in vpad je bil preklcan.

Arabci zahtevajo, da Francozi odidejo

Sinoči je zopet kazalo, da se bo razpočila levantska kriza, ko so Arabci, ki so po 20 letih pričeli najmočnejše narodno gibanje, v Kairi v Egiptu odprli konferenco in so izrazili svoje zgražanje nad Francijo vsled njenega postopanja v Siriji.

Vesile se ne brigajo mnogo, da bi sklicale konferenco, na kateri naj bi bil poravnani spor, ostali dogodki pa so naslednji:

1. Delegatje na konferenci v Kairi so vsi zavzeli stališče, da se mora Francija popolnoma umakniti iz Levanta.

2. Viri francoskega vnanjega urada dolžijo angleško armado v Siriji, da dovoljuje sirske nacionalistom, da prirejajo represalije proti francoskim civilistom in sirske četam pod francoskim poveljstvom. Poročilo pravi, da je bilo duet francoskih civilistov ubitih.

3. Zanesljivi francoski viri izražajo bojazen, da bi prišlo do sovražnosti med francosko in angleško armado v levantu in da se je skoro ves francoski kabinet združil proti generalu Charles de Gaulle in njegovi politiki v levantu, da ga pa ni bilo mogoče ganiti.

4. Tri tedne stara iranska

vlada ministrskega predsednika Hakinisa, vznemirjena vsled dogodkov na zapadu, je padla, ker v parlamentu ni mogla dobiti zaupnice.

5. Mohamed Ali Jinnah, predsednik vseindijske muslimanske lige, zahteva, da se vse tuje sile takoj umaknejo iz Sirije ter zahteva, da morajo de Gaulle in njegovi tovariši priti pred sodišče kot vojni zločinci.

Konferenca arabske lige v Kairi je bila otvorjena z branjem poslanice egiptovskega faraona Farouka, ki je pozval delegate, da delujejo roko v roki za uresničenje in popolno neodvisnost Sirije in Lebanona, kakor tudi za vzdrževanje miru in varnost obeh dežel.

Na konferenci so zastopane Sirija, Lebanon, Transjordanija, Irak, Saudi Arabija, Jemen in Egipt; pozneje pa bodo prisostvovali konferenci tudi delegati iz Palestine.

Poročila iz Beirut naznanjajo, da nejevolja proti Francozom v Damasku z vsako uro narašča in Sirci so se odločili, da bodo bojkotirali vse, kar je francoskega. Dijaki so sklenili, da ne bodo obiskovali francoskih šol. Sirska vlada zahteva, da zavezniška komisija pregleda škodo, ki so jo povzročili nemiri zadnjih dni in jo naj Francozi plačajo.

POVRATEK V JUGOSLAVIJO

Prvi begunci iz Jugoslavije, odpotovali domov iz Oswego, N. Y.

Oswego, N. Y., 3. junija. — Prvih trinajst jugoslovanskih begunciev, ki so bili nastanjeni v bližnem Fort Ontario, je odpotovalo dne 1. t. m. domov, v Jugoslavijo in sicer z švedskim parnikom "Gripsholm", kot je bilo večeraj poročano. Vseh trinajst jugoslovanskih državljanov se je prostovoljno prijavilo za povratek v njihovo domovino.

Jugoslovanski begunci, ki so preživeli skoraj leto dni na varnem v Fort Ontario, N. Y., so bili veseli, da se zamorejo vrniti v svojo domovino toda vsi so obžalovali, da niso zamogli videti večji del mesta New York, kajti peljali so se v omnibusu od glavnega kolodvora N. Y. Central železnice naravnost do urada jugoslovanske konzulata in od tam k pomolom "American Export Line" v Jersey City, N. J., kjer so se ukrcali na parnik "Gripsholm".

Omenjeni potniki so bili veseli, da se zamorejo vrniti v Jugoslavijo, kajti nova jugoslovanska vlada jim je zajamčila, da bodo zopet dobili svoja posestva, katere so bila po nacijih in kvizlingih zaplenjena, nazaj v svojo neoporekljivo last. Vsi komaj čakajo da se vrnejo domov in da tam izvedo kaj se je zgodilo z njihovimi sorodniki tekom njihove odsotnosti.

Mrs. Zora Jakovljević, je na krovu parnika ogledovala mali fotografski posnetek svojega sina, ki je sedaj star 17 let. Pred mnogimi meseci je dobila od njega zadnje poročilo, katero jej je javljalo, da je bil tedaj v partizanski vojski. Poročevalcem je dejala, da bode njena prva dolžnost ko pride domov, poiskati svojega sina.

Dragotin Šmucar, kateremu je 43 let, se vrne v domovino v nadi da bode našel svojo ženo in hčerko še med živimi.

Branko Bjelić, kateremu je le 16 let, je dejal, da je vesel, ker se zamore vrniti domov, ker, odkar je živel pri nas, mu je bilo vedno dolgočasno po svojih.

SELITEV ŠVABOV V MADJARSKI

Budimpešta, 28. maja. — Mednarodna konferenca narodnih madjarskih zastopnikov, je te dni sklenila, da se deželo očisti nemi Nemcev, ki so na Madjarskem in deloma tudi v Jugoslaviji znani pod imenom "Švabi". Tozadavne konference se je vdeležil tudi minister inostranih del, Janos Gyongyos in državni tajnik rev. Istvan Balogh. Po daljši debati je bila potem sprejeta resolucija, glasom katere oni Švabi ali Nemci, ki tekom kvizlingške vlade niso škodovali koristim Madjarov, ne bodo kaznovani, pač jih pa bode vlada razdelila v male skupine in jih naselila v raznih okrajih dežele. Z rumunsko vlado je madjarska vlada sklenila dogovor, glasom katerega bode Rumunska sprejela mnogo madjarskih Rumunciev, kateri se bodo naselili v Rumunski, od kjer pride na Madjarsko večje število rumunskih Madjarov.

"Glas Naroda"

("VOICE OF THE PEOPLE")

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

52nd YEAR

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA —\$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš soboto, nedeljo in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

Japonska in Rusija

Svetovna javnost bi sedaj — v očigled bližajočega se poraza Japonske — dokaj rada vedela, kako mnenje prevladuje na Japonskem glede bodočnosti Japonske. Nekateri poznavalci svetovnega položaja v splošnem, in položaja na Japonskem v posebnem pogledu, so mnenja, da bodo Japonci koncem konca pozvali Rusijo, naj posreduje v prid sklenitve miru, in da je glede tega vprašanja nastalo tam, v Niponu, tudi vprašanje, naj li Japonska preustroji svoje ljudstvo in narodno gospodarstvo po uzoru sedanjega ruskega sistema.

Pred nekako tednom dni je japonska novinarska agencija, znana pod imenom "Domei", objavila v japonskem dnevniku "Tokyo Shimbun", članek, ki je izredno značilen. V imenovanem članku povdarja imenovani list, da je "Stalinovo vodstvo ruskih narodov izredno jako in vpljivo, ker je sovjetizem podlaga temu vodstvu", in izjavlja, da zamore Japonska baš v tem dejstvu zadobiti svojo inspiracijo in prostodušnost, kar je potrebno, da se doseže končna zmaga nad — "anglo-ameriško kapitalistično agresivnostjo".

Ta izjava omenjenega velikega japonskega dnevnika, je nekaj izredno izvanrednega za našo javnost, katere pozna Japonsko kot skrajno konservativno državo, ki je na eni strani popolnoma odvisna od velikega podjetništva, in na drugi od mikada, katerega narod obožuje kot svoje božanstvo. Kljub vsemu temu pa postaja število ljudi, kateri so uverjeni in so tudi uverjeni, da je japonski narod sklenil, da boče za vojno kakor hitro zamore najti pot, po kateri bi to dosegel, in da je pripravljen ostaviti vse dežele in pokrajine, katere je Japonska tekom zadnjih let osvojila.

Trditv, da je mogoče, da bode Japonska v svojem obupu končno uvedla sovjetski sistem, se ne sme pregledati kot povsem navadno smešnost, kajti že pred desetimi leti so inozemci, ki so živeli na Japonskem mnogo leta, javili ostalemu svetu, da so tamkaj zadobili vtis, da se Japonska definitivno bliža državnemu socializmu, kajti že tedaj so japonski državniški zadrževali, da je Japonska v Mandžuriji uvedla vlado, ki sloni na popolnem državnem socializmu, katerega so nekateri tedaj imenovali vojaško vlado. Ti ljudje so tudi prorokovali, da, ako bode ta sistem vspen v Mandžuriji, potem bodo isti sistem uvedli tudi na Japonskem.

Urednik nekakega konservativnega japonskega dnevnika je tedaj tudi dejal, da je glede te zadeve razpravljal z nekaterimi najvplivnejšimi japonskimi bankarji, kateri so z ozirom na to zadevo izrazili svoje mnenje tako, da "ako bi bilo to koristno in dobro za Japonsko, bi taki spremembi vladle nikakor ne nasprotovali".

Japonski vojak, oziroma višji častniki, se le malokdaj zanimajo za trgovino in podjetništvo, kajti vse to smatrajo le kot nekaj, kar je potrebno za dosego njihovih končnih ciljev. Tudi je znano, da se ima Japonska zahvaliti višjim častnikom za mnoge družabne reforme, kakor za nepovišanje plač, pač pa za izboljšanje delavskih razmer tako pri delu, kakor tudi v pogledu vsakdanjega življenja.

Radi tega, poročilo, da japonski vojaški volje resno mislijo uvesti sovjetizacijo sličen sistem na Japonskem, ni prav nič fanatično. Tudi dejstvo, da je japonska cenzura dovolila objavo zgoraj imenovanega članka v listu "Tokio Shimbun", ni smatrati kot japonsko približanje Stalinu. In ako Japonska kljub temu ne bode zamogla dobiti rusko pomoč v obliki posredovanja v sedanji vojni, potem si bode morda od Rusije izposodila — uvedbo sovjetskega sistema...

KAJ POVE ZGODOVINA GLEDE TRSTA?

(Povzeto iz "Chicago Tribune", 20. maja 1945.)

Italijanske zahteve po Trstu se opirajo na dejstvo, da so Benečani osvojili Trst v vojni v pričetku trinajstega stoletja. Od tedaj naprej je Trst vodil vstaje in se upiral beneškemu jarmu skoraj 180 let. Svojo neodvisnost od Benetk si je zagotovil leta 1382, ko je prebivalstvo poklicalo avstrijskega cesarja Leopolda III. in ga postavila za svojega vladiko. Pokrajina je bila polagoma priključena v avstrijsko cesarstvo po izredno ugodnih pogojih. Mesto je dobilo polno samoupravo; ko je bil ustanovljen avstrijski parlament, je bilo upravičeno tudi do svojega zastopstva.

Kot edina pristaniška luka avstro-ogrskega cesarstva, je blagostanje Trsta zelo procvitalo. Razen kratke dobe, ko ga je zasedel Napoleon, je Trst ostal avstrijska luka do 1918, ko je po versajski pogodbi bil podarjen Italiji. Niti Italija niti Jugoslavija nimata nobene zgodovinske pravice do Trsta...

KUPITE VOJNE BONDE!

Prva narodna vlada federalne Slovenije

(Iz "Politike", 9. maja, 1945.)

Takoj po osvobojenju Ajdovščine pri Vipavi v Slovenskem Primorju se je vršila seja Slovenskega Narodno Osvobodilnega Sveta. Temu svečanemu sestanku članov predsedništva in narodnih poslancev so prisostvovali dr. Ivan Ribar, predsednik AVNOJ-a, podpredsednik zvezne vlade in minister za konstitucio Edvard Kardelj, predsednik srbske narodne skupščine dr. Siniša Janković, načelnik generalnega štaba jugoslovanske vojske general-lajtnant Arso Jovanović, minister za informacije Sava Kosanović, minister pošte dr. Drago Marušić, minister za Slovenijo (v zvezni vladi) Edward Koebek, minister hrvaške narodne vlade Vičko Krstulović, delegacije vojaških misij zaveznikov narodov in predstavniki javnega življenja Slovenije.

Sejo je odprl predsednik dr. Josip Vidmar, ki je pozdravil dr. Ribarja, člane zvezne vlade in predstavnike zaveznikov vojaških misij. Nato je naznanil dnevni red in poudaril, da je na podlagi tozadevnega zakona o oblikovanju narodne vlade Slovenije potrebno sestaviti prvo vlado svobodne in federalne Slovenije. Poslanci so to izjavo pozdravili spontano z dolgim aplavzom.

Zatem je zbornico pozdravil dr. Ivan Ribar, general-lajtnant Arso Jovanović, minister Vičko Krstulović, dr. Siniša Stanković in France Bevk v imenu oblastnega narodno osvobodilnega odbora Slovenskega Primorja. Nazadnje je govoril podpredsednik zvezne vlade Edvard Kardelj, ki je razložil aktualno politično situacijo in značaj osvoboditve vse zemlje.

Po uradnem redu se je Boris Kidrič, član predsedništva SNOS-a, predložil poročilo o položaju notranje politike. V svojem izbrnem referatu je posebno naglašal, da bode v svobodni in demokratični Jugoslaviji in s tem tudi v federalni Sloveniji zagotovljene pravice italijanskim manjšinam, tako da bo tej manjšini v novi očetnjavi popolnoma omogočen nekaljen političen, kulturni in socialen napredek.

Potem je bila odprta razprava, katere se je udeležilo več govornikov. Nastopil je predstavnik italijanske manjšine iz Slovenskega Primorja in izjavil, da italijanska manjšina v Slovenskem Primorju izraža svoje veselje, ker hoče v novi, Titovi Jugoslaviji s svojim delom in življenjem doprinesiti kar največ napredka državi in zvezi, v katero oni radi, z dobro voljo in s ponosom pristopajo.

Ker je nato sprejet zakon o oblikovanju narodne vlade Slovenije, poveri predsednik Slovenskega narodno osvobodilnega sveta mandat Borisu Kidriču, članu predsedništva, da sestavi vlado. Kidrič se je nato posvetoval z vojskovodjem in ravnotako s člani očetnega narodnega osvobodilnega odbora

Slovenije, da izvede poverjeno mu nalogo. Po odmoru je predsednik SNOS-a dr. Josip Vidmar naznanil, da je mandator Kidrič predložil listo vlade. Z odlokom predsedništva Slovenskega narodnega osvobodilnega sveta so imenovani v narodno vlado Slovenije sledeči:

Predsednik vlade Boris Kidrič, podpredsednik dr. Marjan Breclj, minister za notranje zadeve Zoran Polič, finančni minister Aleš Bebler, minister pravosodja Jože Pokorn, minister industrije in rudarstva France Leskošek, min. trgovine dr. Vlado Vavpotič, min. prosvete Ferdo Kozak, minister za šume Tone Fajfer, minister poljedelstva Janez Hribar, minister za socialno politiko Vida Tomšič, minister za narodno zdravje Marijan

Ahčin, minister za zgradbo dr. Ljotze Kambič, minister za lokalni promet Franc Snoj.

Odluk o imenovanju Narodne vlade Slovenije so navzoči pozdravili z dolgim in navdušenim aplavzom. Člani vlade so pred predsednikom Sveta položili narodno zaprisego. Z tega zgodovinskega sestanka je bil poslan pozdravni telegram maršalu Jugoslavije Josipu Brozu-Titu.

V Ajdovščini se je kasneje obdržal shod, na katerem je bilo navzočega mnogo ljudstva. Odprl ga je predsednik oblastnega osvobodilnega odbora za Slovensko Primorje France Bevk, za njim sta pa govorila dr. Ivan Ribar, predsednik AVNOJ-a in Boris Kidrič, predsednik narodne vlade Slovenije.

(SANS.)

FRANCIJA IN TEŽAVE V SIRIJI

Spisal Herbert Seligman

Težave, katere ima Francija v Siriji so le del zapletenega položaja, katerega je povzročila francoska kolonialna politika v različnih deželah. Malo je bilo govora o tem, toda dejstvo je, da je bilo tudi v nekaterih drugih deželah nekaj nemirov, v katerih so francoske čete streljale na domačine — posebno je treba tu omeniti severno Afriko. Začetkom maja je bilo v Alžiriji par nemirov, ki so bili zunanji znaki resnega položaja v Franciji sami in njenih kolonijah, ki postavlja nekaj jako resnih problemov mednarodnega značaja.

V vsem tem je videti po mnenju nekaterih dobro poučenih opazovalcev v Washingtonu, da se je Francija oklenila agresivne nacionalistične politike. To stremljenje je izraz samoljubja poraženega naroda, ki hoče za vsako ceno pridobiti nazaj svojo slavo in spoštovanje, in nanovo uveljaviti svojo idejo velikega kolonialnega carstva.

Eden teh opazovalcev, katerega pa ne more imenovati, se je izrazil kot sledi: "Francija je naletela sdaj s svojo nacionalistično politiko na resne težave — ako ne bo prenehala, bo imela še mnogo hujše probleme na rokah. Stvar je namreč ta, da Francija danes ni dovolj mogočna, da bi mogla obveljati, ako bi se primela, da pride do preizkušnje."

Francoski krogi v Washingtonu poudarjajo, da je eksplozivni položaj v levantinskih deželah nastal pred vsem radi delovanja britanskih agentov. Francozi trde, da so angleški agenti krivi, da se je pojavilo med Arabci sovraštvo do francoskih okupacijskih čet.

Francozi se torej zagovarjajo, da se nabajajo njihove čete v teh spopadih v glavnem v defenzivi, ter le branijo svoje pozicije. Toda v Washingtonu je vprašanje, ki se postavlja v zvezi s temi težavami v levantinskih deželah, pred

vsem to, ali je de Gaulle politik z zadostno spretnostjo in prožnostjo, da utegne povesti Francijo skozi njene sedanje težave in krize.

Tu naglašujejo pred vsem, da je de Gaulle napačno presodil podporo, katero je upal dobiti od Sovjetske Rusije. Toda tudi v notranjosti stoji de Gaulle-ov režim pred velikimi težavami. Silovita je kritika proti de Gaulle-u radi tega, ker ni nastopil proti francoskim članom nemškega sistema kartelov. Kot primer navajajo, da francoska vlada še do danes ni nastopila proti organizaciji nemškega kemičnega kartela IG-Farbenindustrie in francoske tvrdke Khulmann, katere akcije so večji del — najmanj 51% — v nemških rokah. Interesi nemške in francoske kemične industrije so postali tako prepleteni leta 1940, ko so Nemci prevzeli večino delnic francoskih tvrdk in odstopili Francozom nekaj delnic nemškega koncerna. Zadeva je prišla pred francosko poslansko zbornico, kjer je bilo odkrito postavljeno vprašanje, zakaj francoska vlada ni prevzela podružnice IG-Farbenindustrie v Parizu. To in druga slična vprašanja so našla mnogo pozornosti v francoskem čenopisju.

De Gaulle-u očitajo torej, da je preveč naklonjen krogom skrajne desnice, ki so sodelovali z Nemci, obenem pa ga napadajo tudi, ker je naklenil cerkvenim krogom preveč vpliva v sedanji francoski vladi. Nikdo ne taji, da je bilo nekaj nižjih duhovnikov, ki so tudi v najhujših dneh okupacije hrabro delovali v prilog odpornega gibanja, toda mnogo je tudi takih, ki so aktivno podpirali višjijski režim, pa niso izgubili svojih vplivnih pozicij.

De Gaulle-ove koncesije levici so bile le obljube. Posledica tega je bila, da se je povečal vpliv komunistov o priključitvi zadnjih volitev. Te notranje težave in nesigurnost in nasilna kolonialna politika Francije je ustvarila dvome, ali bo mogla Francija držati svojo sedanjo politično smer.

Kar se tiče Zedinjenih držav, je sicer videti, da je začel spoznavati De Gaulle, da je Amerika nepristranska prijateljica Francije toda obnašanje de Gaulle-a samega je v mnogih primerih otežkočilo tesno zblizanje obeh dežel. V Washingtonu prevladuje mnenje, da bo moral de Gaulle temeljito preusmeriti svojo socialno in kolonialno politiko — sicer se bodo kopičile na njegovem potu vedno nove težave in težave.

(ONA.)

RAZGLEDNİK

MEDNARODNA KUPČIJA IN — DOBIČKI

Sedaj, ko je vojna v Evropi končana in ko se tudi ostanek druge svetovne vojne v Aziji nekaako končuje tako, da bode vojna (svetovna) najbrže končana leta 1945 ali pa 1947, so pričele zapadne vlasti in z njimi zajedno tudi naša republika, izdelovati povojne trgovske načrte. Te načrte izdeluje vsaka posamezna država po svojem načinu, in sicer vedno tako, da jej bode povojna trgovina prinašala kar največ dobičkov.

Pri nas, v Zedinjenih državah, so baje že izdelali povojni trgovinski načrt, ki se bode vjemal z povojnimi trgovinskimi načrti Rusije in drugih slovanskih držav, kajti dogajalo se je, da bode Rusija tekom povojnih let potrebovala mnogo naših izdelkov. Sistem izdelovanja raznih potrebščin in tudi pridelovanja poljskih in sličnih pridelkov, je pri nas tako usmerjen, da ne moremo nikdar vse, kar izdelamo in pridelamo, prodati ali izvoziti v inozemstvo v dobičkonosnem smislu, in tako je včasih potrebno, da se razni preobili pridelki morajo vniti v potom "zaoravanja" ali pa potopljena v morje, kar za jameči, da se ono, kar preostane proda za dobiček.

Naše banke bode drage volje dale trgovcem ves potreben denar za izvozno trgovino v Rusijo, in Rusi tudi prav lahko dobe kot posojilo jedno ali dve tona čistega zlata, katero je sedaj zakopano pri nas v Fort Knox, Ky.; to zlato potem lahko pošljejo nazaj v manjših količinah, oziroma v svotah, katere so potrebne za njihovo nakupovanje našega blaga. Seveda, poslali bodo morali nekoliko več, kakor bode znašalo tozadevno zlato posojilo.

Najbrže pa zlata ne boke potreba pošiljati iz Fort Knox v Rusijo. Da tega ne bode treba storiti, bode skrbelo knjigovodstvo, ki bode dokazalo, da je zlato potovalo na iztok in potem zopet nazaj. Na ta način bodo Rusi dobili razne stroje in morda tudi nekoliko raznih pridelkov kateri se ne pridelujejo v Rusiji, in mi bodedo dobili še nekoliko zlata, katero bode šlo v jame v Fort Knox, Ky.

Tam, v Kentuckyju, imamo sedaj dovolj zlata, da bode za dostavalo za poprave naših zob kar za dobo prihodnjih milijon let, toda naši bankarji niso nikdar zadovoljni, in tako bodo nadaljevali v nabavo zlata, dokler ga ne bodo imeli (v Kentuckyju) toliko, da bode lahko popravljali z njim

Obletnica osvoboditve Rima

Papež Pij XII. je v avdienci sprejel ameriške senatorje, ki potujejo po Evropi in več ameriških armadnih in pomorskih častnikov, katere je spomnil, da so zavezniški osvobodili Rim pred enim letom 4. junija. Izrazil je svojo zahvalo, da so bili ohranjeni kulturni in umetniški zakladi večnega mesta.

SLOVENSKA LIRA "AMERIŠKA"

V PESMARICI

so vključene sledeče

slovenske pesmi:

1. Podoknica — moški zbor s bariton samospevom
2. Pozdrav — moški zbor
3. Lahko noč — moški zbor
4. Otoki zvon — mešani zbor
5. Pomladnja — mešani zbor, s bariton samospevom
6. Lira 1. — za solo speve, moški in mešani zbor
7. Lira 11. — za mešani zbor
8. Atlantski odmevi — za moški in ženski zbor, s bariton samospevom
9. Kantata iz psalma 126 — moški zbor
10. Soli — za samospeve, mešani zbor in spremljevanjem glasovira
11. Psalm 29 — za samospeve, mešani zbor in spremljevanje glasovira ali orgel

CENA SAMO

50 centov

KOMAD

To so koncertne pesmi za moške in mešane zore, katere je uglasbil in v samozaložbi izdal MATEJ L. HOLMAR, organist in pevovodja pri sv. Vidu, Cleveland, Ohio, 1923.

Naročite to zbirko pri:
KNJIGARNI SLOVENICE PUBL. COMPANY

216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

Angleško-Slovenski

BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platnu in ima 273 strani.

Cena je \$5.⁰⁰

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"

216 W. 18th Street

New York 11, N. Y.

PRILAGODEVANJE SOŽITJU V SKUPNEM SVETU

Pod gornjim naslovom bo naš list objavljala vsaka dva tedna po enega od serije člankov izpod peresa DR. MARGARET MEAD-ove, pomožne kuratorice antropologije v Ameriškem Muzeju Prirodne Zgodovine, ki bo v teh člankih podala razpravo o plemenskih in narodnih vprašanjih, ter o potrebi prilagodevanja novemu načinu življenja in motenja v svrhu mirnega in skupnega sožitja v modernem svetu. Čitatelji, ki žele staviti dr. Mead-ovi kako vprašanje, bodisi v svrhu odgovora ali razprave, naj se obrnejo na naslov: Dr. Margaret Mead, c. of Common Council for American Unity, 222 Fourth Avenue, New York 3, New York.

IZBIRA PRED NAMI...

Piše dr. Margaret Mead

Ljudje vsepovsod po svetu si žele, da bi bil vzpostavljen na svetu mir in blagostanje in bi mogla vsa ljudstva živeti mirno v svetu, v katerem se ne bi več ponavljale strahotne vojne. Udeleževanje takih želja, je nekaj, ki ni zavisno zgolj od mednarodnih konferenc, ali od preprečenja spopadov med narodi na pozornost, ki so največje daleč od nas vsaj navidezno — torej od dogodkov, ki nam dajejo občutje brezmočnosti, češ, saj ne moremo nič pomagati, nič storiti... Tola, če hočemo da bodemo kdaj zares imeli en sam skupen svet tedaj je dolžnost slednjega izmed nas, da stori nekaj za doseg in zgraditev takega skupnega sveta... Vse to je mogoče, če imamo dovolj volje in sodelovanja v tistih krajih poleg San Franciscu in Bretton Woodsa... Imamo številne majhne "incidente" v drogerijah na glavnih ulicah, kot tudi na javnih trgih spornih mest s katerimi se moremo ukvarjati in jih izravnavati. Na videz morda izgleda kakor da je velika razlika med sočlovekom, katerega mi se vrže v obraz žaljivko predsojnikov v kakem majhnem kanariskem ali pennsilvanskem kraju ter med ljudmi kakor so sedne dežele katero morda žali naše stališče v rasnem ali verskem pogledu diskriminacije. Toda "Politika dobrega sosetstva", ki doma tipa nestrepanost proti črncem, ter dovoljuje razboševanje restavracijskih napisov, ki pravijo: "Melikanci nezaželeni..." — s čemer

se vodi diskriminacija proti dvema od treh glavnih rodov, ki tvorijo ponosno tradicijo Latinskih Amerik — no, taka politika temelji na nestalnih peščenih tleh. Poraz Hitlerja in kar je predstavljal bo popolnoma brezpomemben tako dolgo kakor dolgo bodo usta Američanov nepremišljeno in neodgovorno ponavljala to kar so zanje zapisali Hitler in njegovi agentje, ki so širili sovražstvo proti židom in drugim nemimskim ljudstvom.

V našem času smo prišli do one točke v zgodovini, ko bomo primorani, da si izberemo pot naprej ali bomo padli nazaj. Naraven zemljan lahko zagreši velike krivice v čisti dobri veri, da dela prav, ako niče ne pokaže s prstom na te krivice. Mnogi izmed njih velikih mož, ki so sestavili našo Ustavo in vpisali vanjo odlične razloge za človeško enakopravnost, so z mirno vestjo odobrili volilni davek, ki je bil predpogoj glasovanja pri volitvah, niti ji ni prišlo na misel, da bi odpravili sužnost, kakor tudi niso niti mislili nato, da bi bilo sploh mogoče, da bi postal predsednik Zdr. držav kdaj kdo drugi kot človek protestantske vere. Navzlic temu pa moremo reči, da so bili pravični možje, kajti vest onih časov še ni bila dovolj občutljiva, da bi jim vzbujala občutje, da so zagrešili protislovja in krivice, ko so odobrili take zakone. Ne moremo pa tega trditi o naši dobi in o nas samih. Vest današnjega sveta prav dobro čuti krivice, ki jih ustvarjajo rasni in slični predsodki. Naša zavest glasno zahteva, da odpravimo rasne, verske in slične predsodke in diskriminacijo v vsakem pogledu. In če glas naše vesti ne bomo poslušali, bomo plačali ceno, ki jo človek vedno plača, kadar obrne hrbet temu, kar ve, da je pravično in pošteno. Na noben način ne moremo ostati mirni, ter posnemati z zadovoljstvom naših prednikov katerim njihova doba ni napagala na rame tolikih odgovornosti. V marsičem kar mi sedaj smatramo za nepravilno in krivo, so bili oni nekrivi, čeprav so to odobrili in sprejeli kot pravo. Standard 20. stoletja, standard, ki ga je krepila zahteva po socialni pravici ljubejških prerokov, vizija krščanskega bratstva, ter porajajoča se vera in zaupanje v navali-nega človeka, ki je rasla v slednji deželi, katera je poslala svoje ljudi v našo deželo,

Glasbena privlačnost Theatre Guild OKLAHOMA!

Glasba Richard Rogers
Kulisa in besedilo
Oscar Hammerstein 2. g. Pod vodstvom Rouben Mamoulian
Ples: Agnes de Mille
Harry Stockwell * Joseph Buloff
Evelyn Wyckoff * Ruth Weston
ST. JAMES THEATRE, 44th St. pri Broadwayu. CI 6-9730. Zvečer ob 8.30, popoldne čet. in sob. ob 2.30

Theatre Guild predstavlja CAROUSEL

Nova glasbena igra po slavni evropski igri "Lillium" od Moharja. Glasba Richard Rogers-a. Kulisa in besedilo
Oscar Hammerstein 2. g. Pod vodstvom Rouben Mamouliana. Ples: Agnes de Mille.
z JOHN RAITT - JAN CLAYTON
MAJESTIC THEATRE 44th St. pri Broadwayu. CI 6-9730. Zvečer ob 8.30, popoldne čet. in sob. ob 2.30

SED AJ I GRA MOŽJE IN ŽENE IZ JUGOSLAVIJE

so potovali tisoč in tisoč milj, so prevozili jezni ocean, da so si postavili novo življenje v Ameriki! Ti izseljenci in njihovi otroci so postali Amerikanci... s svojimi sinovi na vsakem boljšem zemlji, bo reš se za Strica Sama in boljši svet!

"A MEDAL for BENNY"

Pretrpelo vas bo junaštvo priprosti izseljeniških ljudi... poklon njihovi poštenosti, nepokvarjenosti in zvestosti... nasličen z ljubeznijo, šalo, solzami in smehom... Nastopata dve največji ameriški zvezdi DOROTHY LAMOUR & ARTURO DE CORDOVA

in SEDEMAJŠT DRUGIH SLAJNIH IGRALCEV

MORATE VIDETI TO SLAJNO IN NAVDUŠENO FILMSKO DRAMO!

RIVOLTE Theatre BROADWAY & 49th ST. NEW YORK

zahteva od nas, da smo čuječi...

Američani nimamo radi da nas zaloti neuspeh; toda ako pronajdemo, da drčimo navzdol po poti propada in izjalovitve, kaj storimo v tem slučaju? Riskiramo to da zapremo svoja srca in oči pred tan-kočutnostjo naše vesti, bojimo in hranimo se odprto priznati naš neuspeh ter raje zagovarjamo gotov nižji standard, ali pa se zatečemo, ne nazaj k preprostosti naših prednikov, ampak k nove vrste barbarizmu.

Obstajata dva vzroka radi katerih bo moralo biti rešeno vprašanje rasne verske in narodnostne diskriminacije prav kmalu, v prihodnjih nekaj letih. Prvi vzrok je ta, da od tega zavis svetovni mir, a drugi pa, da od tega zavis standard obstoječe družbe. Zavzeti se moramo, da obdržimo naš lasten standard v socialnem pogledu, kajti drugače nastane nevarnost da bo bodoča generacija dejala: "Če naj vera v Ustavo pomeni, da moram delati poleg vsakega, ki je sposoben vzeti ali vršiti kako delo tedaj sem proti Ustavi." Nacijska Nemčija je stopila na tako pot. Njeni voditelji so učili: "Zavzemimo stališče, da so sovražstvo, diskriminacija in strah prave in dobre lastnosti... ljudje nam bodo sledili v trumah kajti veselijo se, da se bodo zuebili borbe med judejsko-krščansko demokracijo in njih lastno nemostjo v prizadevanju, da slede in se ravna po naukih in pravilih, ki jim jih nalaga."

To je opasno in strašno navajanje k odprtemu sovražstvu navajanje k dovoljenemu in umetno gojenemu sovražstvu. In pri tem se moramo posebno tu v Ameriki zavedati, da vsakdo, ki je bil rojen ali vzrojen v Zdr. državah nosi v sebi kako mržnjo ali predsodek ob gotove skupine ali skupin. Temu ne moremo odpomoči toda pomniti pa moramo, da nas to postavlja v nevarnost, da zapademo istim metodam, ki so prišle v rabo v Nemčiji.

Nikakor ne smemo čakati ali pomišljati. Z obotavljanjem se zgubi bitke. Ti moramo na delo takoj — sedaj, še preden se vrnejo naši veterani te vojske... oni, ki izhajajo iz različnih domov naše dežele in ki nosijo rane na beli, črni ali drugi barvi kože. Trdno se moramo postaviti na stališče, da bomo podprli vsa prizadevanja, da nudimo slednjemu moškemu, slednji ženski in slednjemu otroku v naši deželi priliko biti polnopraven človek, polnopraven državljani Amerike, polnopraven sodelavec v gradnji enega sveta, skupnega sveta. Naša aktivnost v tem pogledu mora zajemati vse sloje, potom klubov, šol, tovarn itd. To pomeni tudi da moramo podpirati sprejetje zakonov kot je Fair Employment Practice Committee ter postaviti, ki določajo kazni za raznašanje in podtikanje pod vrata raznih podlo spisanih letakov, ki podžigajo mržnjo. Pomeni obenem, da je treba poskrbeti, da se pregleda poslovniice klubov, diskriminacijske pogodbe in lastninske listine zemljišč, dalje poslovniice delavskih uni in sploh vseh takih uradnih in sličnih zadev, ki se tičejo našega vsakdanjega življenja v okrožjih kjer živimo in kjer nam je mogoče sproti zatirati razbohotenje mržnje, predsodkov in diskriminacije proti gotovim skupinam ali posameznikom pripadajočim k gotovim skupinam. Če tako z budnim očesom pazimo na potek življenja v našem najbližjem javnem okolju, tedaj se lahko zavedamo, da sodelujemo aktivno pri vsaki važni svetovni konferenci, ki se morda vrši

VICTORIA GLEDIŠČE KAŽE NOVI FILM

Prizor iz pomembne kino-slike "The Way Ahead", ki jo igrajo sedaj v Victoria gledišču, Broadway in 46. ulica, v New Yorku. Vodilno vlogo v tem filmu igra David Niven.

Vesti iz Center. Pa.

Dne 21. maja je na Glassportu, Pa., umrla Antonia Cvetan, stara 61 let. K društvu št. 33 ABZ je spadala 38 let. Društvo ji je poslalo cvetlični venec v zadnji pozdrav. Pogreb se je vršil po katoliškem obredu dne 24. maja na pokopališče v McKeesportu. Pokojnica je bila po rodu iz vasi Čelje pri Ilirski Bistrici. Zaprta je bila v hčer in drugih sorodnikov. Njen mož Jacob Cvetan je umrl 17. marca 1941 isotako na Glassportu. Naj bo pokojnici ohranjen blag spomin.

Težko poškodbo pri delu v cementni tovarni na Univerzali je dne 19. maja dobil naš rojak in član društva št. 33 ABZ, Matevž Filipič. Omenjeni je oženjen ter ima soprogo ter štiri neodraste otroke. Doma je iz Stare Oselice, po domače Lukačev Matevž. Dne 19. maja je v tovarni popravljal nekaj vijak, ki vleče razni material do strojev po tako zvanih kanalih. Matevž je ustavljal motor in odšel v kanal, da bi vijak nekaj popravil. Mimo je prišel nekdo, se ne ve za gotovo kdo, sprožil motor v obrat, nakar je omenjeni vijak zagrabil Matevža za nogo in ga začel vleči s seboj. Kdo je potem motor ustavil, se ne ve; vsekakor, nekdo ga je moral ustaviti, ker sicer bi bilo Matevža celega potegnilo notri.

Tako je izgubil nogo na kolenu. Zdaj se leči v bolnišnici West Penn v Pittsburghu, kjer ga prijatelji lah-

pol sveta stran od nas... Zgodovina, ki je privedla na ta kontinent ljudi iz vseh krov svet, da so tu zgradili nov svet, nam je dala priliko naše izbire. Ne moremo se ji izogniti... ako ne bomo šli naprej v smer skupnega sveta, bomo neizogibno spet kmalu stali nasproti novemu barbarizmu in grozotam tretje vojne... tretje svetovne vojne.

KUHARSKA KNJIGA: Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

NOVA IZDAJA \$3.00 STANE SEDAJ

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka je posebno v navadi

Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Knjigarna Slovenic Publishing Company 216 West 18th Street New York 11, N. Y.

NAJBOLJŠI PRIJATELJ V NESREČI VAM JE:

SLOVENSKA NARODNA PODPORN A JEDNOTA

BRATSKA, DELAVSKA PODPORN A USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

Članstvo: 64,500 Premoženje: \$11,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan: 2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Zionistična organizacija si določi kvoto za War bonde

Washington. — Ameriška zionistična organizacija si je določila svoto \$100,000,000 kot cilj, katerega mora doseči z nakupi War bondev njeno članstvo tekom 7. vojnega posojila. To je javil War Finance Diviziji Treasury Departmenta predsednik organizacije Israel Goldstein. G. Goldstein je poudaril, da bo ta kvota daleko zadostovala za financiranje zgradbe 45,000 tonskega nosača letal modela "Coral Sea". — OWL.

N a z n a n i l o

Kot je bilo že poročano se pobira obleka za naše reveže v stari demovini tudi v dvorani cerkve sv. Cirila na 62 St. Marks Place (na osmi), New York City. — Dvorana je odprta vsaki dan.

Kupite en "extra" bond ta teden!

HELP WANTED :: ŽENSKO DELO

The War Man Power Commission has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job without statement of availability.

:: HELP WANTED Help Wanted (Female)

GIRLS - GIRLS EXPERIENCE NOT ESSENTIAL FOR TABLE WORK in FITTING ROOM 5 days - Steady - Pleasant Day-Light Workroom - Apply: MACKAY STARR 56 WEST 22nd ST., N. Y. C. (108-114)

ŠIVALKE IZIRJENE NA SINGER STROJE za OTROŠKE DOKOLENICE 5 dni - Stalno - Dobra plača Povojno - Mnogo nadurnega Vprašajte: M. TAKS, 260 W. 39th Street, New York City (109-111)

ŠIVALKE NA SINGER STROJE na PORABLJENIH OBLEKIH J & M NOVELTY CO. 519 EAST RIVER DRIVE New York City (108-114)

ŽENSKES ZA ČISTITI URADNIŠKO POSLOPJE KRATKE URE... POČITNICE \$22 NA TEDEN NADURNO DELO, AKO ŽELITE. DOBRE RAZMERE Vprašajte SUPERINTENDENT 1501 BROADWAY, near 43rd St. NYC. (109-115)

GIRLS NO EXPERIENCE NECESSARY for LIGHT FACTORY WORK 5 Days plus Overtime - Steady Pleasant Surroundings Apply: SWP NOVELTY 529 BROADWAY N. Y. C. (108-114)

HIŠNA za NEW JERSEY FARM CAMP JUNIJ SKOZI SEPTEMBER SOBA HRANA - PLAČA DOVOLJ PROSTEGA ČASA Lahko delo. Vpraševali bi tudi zakonca - Ph. Chickering 4-0735 (108-114)

OPERATORS (MERROW) ON POLO SHIRTS Stalno - Delo skozi leto - Dobra plača - Plačane počitnice - Prijetna svetla delavnica Vprašajte INDUSTRIAL SPORTSWEAR 815 BROADWAY (1st fl.) N.Y.C. (108-114)

KUHARICA (Druga) za NEW JERSEY FARM CAMP JUNIJ SKOZI SEPTEMBER VPOŠTEVALI BI TUDI ZAKONCA Lahko delo - Soba, Hrana - Plača Dovolj prostega časa - Vprašajte za interview - Chickering 4-0735 (108-114)

FINGERWAVER MANICURIST FULL TIME - STEADY - 5 DAYS Good Hours - Good Clientele Apply: CORNER B'DWAY and 83rd St., N. Y. C. SUSequahanna 7-7216 (106-112)

BEAUTICIAN ALL AROUND OPERATOR Steady - Good Pay - 5 Days Hours 10 - 7 - Fine Clientele Apply MIA BEAUTY SALON 1044 Lexington Ave., N. Y. C. Butterfield 8-3064 (108-114)

GIRLS! WOMEN! ATTENTION COOKS FOR INSTITUTIONAL COOKING 6 Day Week - Steady Work - Good Pay - Pleasant Working Conditions Call: TOTTENVILLE 8-1590 - Ext. 32 (105-111)

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK Knjižica daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan. (V slovenskimi) Cena 50 centov Dobite pri Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

New Jersey :: KITCHEN GIRL - MAID PERMANENT POSITION NICE WORKING CONDITIONS Apply FAIRMONT HOSPITAL 136 SUMMIT HOSPITAL JERSEY CITY, N. J. (103-109)

